

Nieuwsbrief

Stichting Taalverdediging

voor herstel en behoud van het Nederlands - jaargang 11 nummer 4 - herfst 2009

Opening academisch jaar Groningen

Geachte lezer,

Zoals u in onze extra Nieuwsbrief 2009-3 heeft kunnen lezen heeft het bestuur van de Rijksuniversiteit Groningen, mede door ons protest en de aangekondigde demonstratie, toch maar besloten de opening van het academisch jaar 2009-2010 in het Nederlands te laten plaats vinden. Om er zeker van te zijn dat dit ook inderdaad zou gebeuren reisde ons kaderlid drs. Johan Derks naar Groningen om daar als officiële waarnemer van de Stichting Taalverdediging de opening in de gehoorzaal van de universiteit bij te wonen. Hieronder zijn verslag:

Zwarts houdt woord, maar het Nederlands verarmt

Johan Derks

Onder de prachtige klanken van het Gronings studentenkoor BRAGI traden op 31 augustus de dames en heren hoogleraren, getooid met baret en in toga, de aula van het Academieggebouw in Groningen binnen. De uitgenodigde aanwezigen rezen van hun stoel en na het applaus voor het oude gezang betrad professor Zwarts, de door Taalverdediging om zijn knieval voor het Engels gewraakte rector, het spreekgestoelte. De vertoning is plechtig en de professoren zitten als kanunniken geschaard rond de kathedraal, waar de bisschop streng maar minzaam zijn stem verheft. Waarschijnlijk onder druk van Taalverdediging had professor Zwarts afgezien van weer een rede in het Engels. Hij heeft zijn woord gehouden, maar heeft hij ons signaal wel begrepen? Weliswaar begon hij in het Nederlands, maar zijn eerste zin was: "The challenge may be our salvation" en na de aanhef begon hij aan een minutenlange weergave van delen van een toespraak van president Obama voor de Nationale Academie van Wetenschappen in de VS. Als het dan nog mooi Engels was, in ieder geval was het slecht verstaanbaar. Dit duurde zo'n zeven minuten, een vijfde van de lengte van Zwarts rede. Uw waarnemer, erop uitgestuurd om de mededeling van de RUG (Rijksuniversiteit Groningen) te controleren, dat hij in het Nederlands zou spreken, had graag luide een vertaling geëist, maar hadden de pedels (zaalwachten) hem er dan niet uit gegooid?

Het betoog

Nu was ik, ná het Engels, toch wel geboeid door het betoog van prof. Zwarts om bij de strijd om het behoud van de aarde tegen de opwarming niet alleen te denken aan de techniek (zonne- en windenergie bijv.), maar vooral aan de culturele omslag die de westerse beschaving door zal moeten maken om op energie te bezuinigen. Wij zijn niet de eerste beschaving die uit halsstarrigheid ten onder zou kunnen gaan. De cultuur van de Vikingen, gaf Zwarts als voorbeeld, ging ten onder omdat hun ecosysteem de nieuwe methoden van de door hen bedreven veeleert niet meer kon verdragen. Daarentegen bleven de Inoëit, een indianenvolk op Groenland, wel voortbestaan omdat zij bereid waren stinkrobben en walvissen te gaan eten. Dus gedragsaanpassing tegenover blind vertrouwen op technologie. Vervolgens wees de rector vrijwel uitsluitend nog op het belang en de verdiensten van het 'Energy Delta Research Centre' van de RUG, waar driehonderd onderzoekers van allerlei, ook niet-technische disciplines, aan verbonden zijn. 'Zij maken ons bewust',,

beweerde de hooggeleerde. Ik vroeg me af: wie maken de onderzoekers bewust? Heeft iemand ooit gehoord van dat EDReC? In welke taal publiceren zij? Ik heb de zakelijk directeur van het EDReC eens gebeld. Hij kon mij niet één van de honderden publicaties van zijn medewerkers in het Nederlands noemen. Wel wees hij mij op de stek www.rug.nl/kennisdebat. Dezelfde hoogleraar Zwarts figureert daar prominent als anglofiel. In een interview over 'Meertaligheid in het onderwijs' zegt hij: "En in het begin dacht iedereen dat je onmogelijk in het Engels over het Nederlands kon schrijven. Het Nederlands heeft eigenschappen waarin het afwijkt van een groot aantal andere talen. Bijvoorbeeld dat het twee volgordes heeft, een in de hoofdzin en een in de bijzin. Alleen in het Nederlands, Fries en Duits is dat het geval. Dat is zeer bijzonder. Veel taalkundigen in de wereld wisten dat lange tijd niet, omdat er niet over het Nederlands in het Engels geschreven werd. Tegenwoordig weten taalkundigen, dat als ze een bijdrage willen leveren aan de taalwetenschap, ze juist in het Engels over het Nederlands moeten schrijven." Dan denk je: wat ongemeen belangwekkend dat Engelssprekende taalkundigen overal ter wereld zo van die eigenschap van het Nederlands kennis kunnen nemen! Met andere woorden: op de slippen van de triomf van het Engels kunnen wij onze cultuur en wetenschap uitdragen!

Niet-Engelstaligen

Op welke rang zitten wij Nederlanders zelf eigenlijk? En die miljoenen Spaanssprekenden, Chineesprekenden enzovoorts die het Engels onvoldoende beheersen, maar ook van taal houden? De voordelen van het Engels worden door Zwarts breed uitgemeten, maar de nadelen voor andere talen en het isolement waarin de academische wereld zich beweegt doordat er niet meer in niet-Engelse talen gepubliceerd wordt komen niet aan bod. Er wordt zelfs nauwelijks onderzoek naar gedaan. Of moeten we maar braaf ja knikken als Zwarts, zelf taalkundige, zegt: "Natuurlijk moet iedereen voldoende vloeiend Engels spreken om de kwaliteit van de colleges te garanderen. Maar dat went wel." (vervolg bladzijde 2)

Proces tegen het BOOR inzake onwettig Engelstalig basisonderwijs

Van onze advocaat vernamen wij dat het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam (BOOR) op de daarvoor gestelde datum, 2 september, niet afgekomen is met de zogeheten "dupliek van antwoord". Het BOOR heeft, zoals mocht worden verwacht, uitstel aangevraagd, en van de rechtbank gekregen, tot 14 oktober. Daarna zal de arrondissementsrechtbank van Rotterdam uitspraak doen.

Prof. Zwarts en familie

(vervolg van blz. 1) Een enkele witte raaf, zelfs aan de RUG prof. Draaisma, zegt: "Internationalisering (van de universiteit, JD) moet gericht zijn op variatie, op het verbreden van je horizon en kennismaking met andere culturen, dingen die je thuis niet hebt. Het beleid dat op dit moment aan de universiteiten wordt gevoerd, ondermijnt dat doel juist. Door de exclusieve rol voor de Engelse taal is de hele internationalisering eigenlijk één grote anglisering. De bedoeling van internationalisering aan de universiteiten is toch dat je eens buiten je eigen wereldje kijkt, maar als dat andere wereldje steeds eenvormiger wordt, dan kun je natuurlijk net zo goed thuisblijven. Straks kun je in Kopenhagen of Stockholm studeren in het Engels. Dat betekent ook dat de Denen, de Finnen en de Zweden, noem maar op, Engelse literatuur gaan voorschrijven, waardoor het onderscheid tussen de universiteit in Kopenhagen en die in Groningen steeds kleiner wordt. De variatie neemt af. Dat is precies het tegendeel van wat je wilt bereiken." Voor de cursussen in de vakgroep psychologie van prof. Draaisma zelf geldt:

"Docenten die aan die cursussen verbonden zijn, kunnen geen Nederlandse literatuur meer voorschrijven. En dan wordt het ook een beetje zinloos om nog Nederlands te schrijven."

Kwaliteitsverlies

Ook de kwaliteit van de colleges gaat volgens Draaisma achteruit: "Er is aan de universiteit in Delft onderzoek gedaan naar de kwaliteit van hoorcolleges door Nederlandse docenten die in het Engels doceren. Dat levert een kwaliteitsverlies op van vijftien procent. De helderheid, de begrijpelijkheid, de nuance en de kwaliteit worden meetbaar minder. Maar let op: aan de kant van de studenten is er ook weer een verlies van vijftien procent. Die begrijpen een Engelstalig college ook een stuk minder. Dat betekent dus dat je uiteindelijk een hoorcollege hebt waarvan zo'n dertig procent van de kwaliteit verloren is gegaan." Draaisma waarschuwt voor vervlakking en uniformiteit ten gevolge van internationalisering. Aan de andere kant: "Er komen hier ieder jaar flink wat Duitse eerstejaars studenten psychologie. Het ontroert mij bijna hoe die na één jaar Nederlands spreken. Dat is werkelijk fantastisch. En voor studenten die Nederlands leren, gaat ook de Nederlandse cultuur open. En via de taal komen allerlei sociale bindingsprocessen op gang." Draaisma wil hier uiteraard niet het Nederlands promoten als taal van wetenschap. Hij wijst alleen op het belang van het leren van een vreemde taal, om de bijbehorende cultuur en bevolking te leren kennen. Die cultuur lopen Engelstalige bezoekers mis. "Er hoeft hier maar een Amerikaan te komen of iedereen klept er de hele tijd in het Engels tegen. Zo ontnemen je iemand de mogelijkheid om Nederlands te leren." Zwarts: "Het vloeiend Engels spreken, dat went wel". Over het gemakkelijk Engels verstaan heeft Zwarts het niet. Als hij zijn citaten van Obama in een Nederlandse vertaling had gegeven, had ik aan zijn betoog meer gehad. En die honderden toehoorders ook.

Want wat beweegt Zwarts eigenlijk, als hij zou moeten weten dat zijn boodschap in het Engels 30% minder duidelijk overkomt? Is het status? Is het de impliciete boodschap aan zijn studenten: Je kunt hier niets bereiken als je Engels niet gemakkelijk verstaat? Want het proces van geen Nederlandse leerboeken meer schrijven en de verplichting om Engels te leren begrijpen versterkt elkaar natuurlijk.

Heeft hij, taalkundige, geen mededogen met zijn eigen taal, als hij in het Nederlandstalige deel van zijn tekst termen gebruikt als "perceptie" (waarneming), "last but not least" (niet het minst) "implosie" (ineenstorting), "rebound-effecten" (terugstoot-effecten), "innovatie" (vernieuwing), "proven technology" (beproefde technologie)?

Die anglofilie draagt er alleen maar aan bij om de schotten tussen de academische wereld en de gewone intellectueel te versterken. Een Nederlandse begrippenverzameling geworteld in autochtone ervaring is essentieel voor een vruchtbare kennisverwerving. Maar die wordt door de universitaire wereld niet meer gevoed. Het Nederlands verarmt.

Reacties op succes Groningen

Ons grote succes, de terugkeer naar het Nederlands bij de opening van het academisch jaar van de universiteit van Groningen, is in de pers niet onopgemerkt gebleven. In verschillende kranten is er melding van gemaakt, bijvoorbeeld in het Dagblad van het Noorden en op webstekken van allerlei organisaties werd er aandacht aan besteed, zoals op die van de Stichting Nederlands, de universiteit van Delft, de SP en het blad Revolte. Bij onze redactie kwamen vele gelukwensen binnen van Taalverdedigers en anderen, daarvoor onze hartelijke dank. Het geeft ons de kracht om door te gaan, nee, om er zelfs nog een schepje bovenop te gooien. Op naar de volgende actie!

Hooglerarenprotest

Een groep hoogleraren Nederlands en aanverwante terreinen heeft onlangs een open protestbrief gestuurd naar de Nederlandse minister van Onderwijs Ronald Plasterk, over de in hun (en onze) ogen ontoelaatbare verengelsing van het hoger onderwijs in Nederland:

"Excellentie,

In hoog tempo neemt aan onze universiteiten het Engels de plaats in van het Nederlands. Niet alleen verschijnen veel publicaties in het Engels, inmiddels schrijven ook onze studenten scripties in het Engels en laten zij hun werkstukken vergezellen van Engelstalige samenvattingen, terwijl colleges in het Engels gegeven worden wanneer er studenten aanwezig zijn die het Nederlands niet verstaan en in toenemende mate zelfs als dat niet het geval is. Stel u gerust, wij zijn geen puristen maar realisten die de onmiskenbare en vruchtbare rol van het Engels als wetenschappelijke lingua franca ten volle erkennen. Een aanzienlijk deel van onze eigen publicaties is ook in het Engels geschreven. Maar daarnaast menen we dat het wetenschappelijke, culturele en maatschappelijke belang van Nederland en alle Nederlanders gediend is met het voortbestaan van het Nederlands als voertaal van de wetenschap. Om die reden verzoeken wij u om concrete maatregelen te nemen die een goed verankerde positie van het Nederlands op de universiteiten waarborgen.

Het standpunt van de Colleges van Bestuur zou dat van Nederlands, tenzij ... moeten zijn (zie het gelijknamige KNAW-rapport van 2003). Het belang van het gebruik van het Nederlands in het wetenschappelijk onderwijs wordt in dit rapport breed onderbouwd, evenals in het NRC-artikel van Pieter Muysken (Akademiehoogleraar Taalwetenschap, bijdrage dd. 15 mei 2009). Daar willen we aan toevoegen dat een meer-

talenbeleid past bij het streven van Nederland om een vooraanstaande positie als kennismaatschappij in te nemen. Taal en denken zijn nu eenmaal onlosmakelijk met elkaar verbonden en meertaligheid geeft toegang tot meer kennisgebieden. Het gebruik van verschillende talen als voertuig van de gedachte kan een extra bijdrage leveren aan ieders intellectuele ontwikkeling.

Natuurlijk is in veel disciplines het belang van publiceren in het Engels groot. Ook in de taalkunde geldt dat men veel publicaties liefst in Engelstalige tijdschriften ziet verschijnen.

Maar andere horen meer thuis in Nederlandstalige tijdschriften. Dat heeft niets te maken met de kwaliteit van de publicaties, maar alles met de inhoudelijke relevantie en het beoogde bereik. Een Nederlandstalige publicatie is nodig wanneer het gerapporteerde onderzoek maatschappelijk relevant is in de Nederlandse context of wanneer het past in een wetenschappelijk discours van deskundigen op een voor Nederland specifiek gebied – denk aan de Nederlandse taalkunde, de Nederlandse geschiedenis, de Nederlandse bosbouw, Nederlands recht, de vaderlandse economie, criminaliteit, media, waterstaat, winkelstand, kunst en cultuur, bestuurlijke inrichting, politiek en dergelijke. Engelstalige publicaties komen uit zulk onderzoek voort wanneer het tevens antwoord geeft op algemene wetenschappelijke vragen. De mate waarin het Nederlands gebruikt wordt, zal per discipline verschillen, maar voor alle disciplines geldt dat publiceren in zowel de eigen taal als de lingua franca de blik van de onderzoeker verruimt. Zowel de zo gewenste interdisciplinaire bruggen als de belangen van de Nederlandse samenleving in bredere zin zijn ermee gediend. Een goed verankerde positie van het Nederlands kan bereikt worden wanneer het Nederlands als vanzelfsprekend gebruikt wordt op de universiteiten, tenzij er gegronde redenen zijn om een andere taal te hanteren. Voorlichtingsteksten van universiteiten – denk aan websites – behoren al

helemaal in het Nederlands beschikbaar te zijn. Verder zou van wetenschappers verwacht mogen worden dat ze af en toe in het Nederlands publiceren, bijvoorbeeld door het presenteren van hun resultaten voor een breed publiek. Dat zijn slechts enkele voorbeelden van uitgangspunten

en maatregelen waarmee de behartigenswaardige bedoelingen van Nederlands tenzij ... gerealiseerd kunnen worden. Vanzelfsprekend overleggen wij graag met u over hoe een en ander concreet gestalte kan krijgen. Een mogelijkheid is het instellen van een commissie van deskundigen die advies uitbrengt over het gebruik van het Nederlands op de universiteiten.

Hoogachtend, de hoogleraren Nederlandse taalkunde en aanverwante terreinen

Sjef Barbiers (Universiteit Utrecht / Meertens Instituut), Hans Bennis (Universiteit van Amsterdam / Meertens Instituut), Cor van Bree (em., Universiteit Leiden), Norbert Corver (Universiteit Utrecht), Paula Fikkert (Radboud Universiteit Nijmegen), Petra Hendriks (Universiteit Groningen), Jack Hoeksema (Universiteit Groningen), Theo Janssen (em., Vrije Universiteit Amsterdam), Wim Klooster (em., Universiteit van Amsterdam) Fons Moerdijk (Universiteit van Amsterdam), Anneke Neijt (Radboud Universiteit Nijmegen), Arie Verhagen (Universiteit Leiden), Henk Verkuyll (em., Universiteit Utrecht), Fred Weerman (Universiteit van Amsterdam).”

Taalverdediging heeft de professoren geprezen voor hun initiatief.

Eerder heeft onze relatie

prof. dr. G.M.J. Beijersbergen van Henegouwen

em. hoogleraar te Leiden en Padua, zich per brief tot de leden van de Vaste Kamercommissie OCW en van de Tweede Kamer gericht:

“Hierbij stuur ik u een recent artikel uit NRC Handelsblad. Zoals u kunt zien is de afgelopen jaren het Nederlands bijna verdrongen uit de bovenbouw van de universiteiten. NRC laat weten dat de meeste lezers deze verengelsing afwijzen. Buiten beschouwing blijft echter een belangrijk punt, namelijk dat na de bovenbouw in rap tempo ook de onderbouw van de universiteit zal verengelsen, gevolgd door het vwo en het overige (beroeps) onderwijs. Wie wil tenslotte zijn kind laten leren in een taal die er niet toe doet, die geen uitzicht geeft op een baan in de wetenschap, het bedrijfsleven of bij de overheid?

In dit laatste past het voornemen van het ministerie OCW om, zij het bij wijze van proef, tweetalig onderwijs (Engels/Nederlands) op de basisscholen in te voeren. En het feit dat het Bestuur Openbaar Onderwijs Rotterdam, overigens zonder op toestemming daarvoor te wachten, al geruime tijd geleden daarmee is begonnen. Door de positie van het Nederlands als onderwijstaal te ondergraven begint het erop te lijken dat we immigrant worden in eigen land, dat we een soort Amerikanen of Engelsen moeten worden. Voordat u er dan ook toe besluit dat het noodzakelijk is deze weg in te slaan, is het goed te bedenken dat dit het Nederlandse volk economisch en sociaal vele jaren van grote opofferingen zal gaan kosten. Tenslotte is Engels niet onze moedertaal; wij hebben er niet in leren fantaseren en creatief te zijn en bewegen ons niet in die taal als een vis in het water zoals in het Nederlands. Als we het Nederlands als instructietaal inruilen voor het Engels, zullen wij, net zoals de allochtonen nu, een paar generaties lijden onder achterstand in kennis en welstand vanwege taalproblemen. Zonder ruggesteun van onze eigen taal worden wij allochtonen in de wereld; een volk dat achterop sukkelde op het gebied van wetenschap, technologie en vooral ook economie. Gezien de ontwikkelingen op de universiteiten en in het basisonderwijs (Rotterdam) en het voornemen van het ministerie van OCW is het bovenstaande een reële voorstelling van de toekomst.

De vraag is echter of we deze weg moeten gaan. Dit is zeker niet het geval als het gaat om wat extra geld in het universitaire laasje door de komst van studenten uit China en andere opkomende landen. Maar ook niet vanwege de globalisering. Er is namelijk geen enkele reden om aan te nemen dat Engels de enige wereldtaal zal worden. Beter is het om als handelsland te investeren in verschillende talen, zoals Chinees, Russisch, Spaans, Duits, Engels enz. Dat betekent dat we ons leren uitdrukken in een paar van deze talen, maar dat het onderwijs in de andere vakken uitsluitend in het Nederlands gegeven wordt. Ten behoeve van onze welvaart moet het Nederlands als basis van onze cultuur de enige instructietaal blijven en de plaats behouden die het in onze Gouden Eeuw verkreeg en waardoor we sinds die tijd wetenschappelijk, technisch en economisch zo veel vooruitgang boeken.”

De wiskundige Simon Stevin (*1548 Brugge, +1620 Den Haag) was grotendeels verantwoordelijk voor het invoeren van het Nederlands als wetenschapstaal. Zo heeft hij voor allerlei wetenschappelijke begrippen waarvoor in de meeste andere talen nog steeds Latijnse leenwoorden worden gebruikt Nederlandse woorden bedacht. Zal zijn culturele erfenis verdwijnen?

Op 12 mei 2007 demonstreerde Taalverdediging in Tilburg tegen de verengelsing van de universiteit aldaar (foto Brabants Dagblad)

Balkenende komt tot inkeer

Op 4 september 2007 heeft minister-president Balkenende het academisch jaar aan de universiteit van Wageningen in het Engels geopend. Het leverde hem een golf van verontwaardiging op. Taalverdediging besteedde er bijvoorbeeld de hele voorbladzijde van haar nieuwsbrief (2007-3) aan en van de Stichting Nederlands kreeg hij ervoor de "Sofprijs". Ook werd er in de pers schande van gesproken. Dit jaar opende hij weer het academisch jaar en deze keer was de zwaar verengelse universiteit van Tilburg aan de beurt. Taalverdediging hield haar hart vast; zou de regeringsleider weer met de een of andere smoes naar het pijpen van de anglofiële hoogleraren dansen en de Nederlandse taal nog een keer verloochenen? Tot onze opluchting deed hij dit deze keer niet en sprak hij de belangstellenden in het Nederlands toe en van de weeromstuit deed de rector magnificus van de universiteit van Tilburg, prof. dr. P. Eijlander, dat ook! Het begin van de terugkeer naar het Nederlands?

"The Hague University"

En aanhanger van Taalverdediging die cursist is aan de Haagse Hogeschool ontving onlangs een brief van deze onderwijsinstelling in een omslag waarop als afzender "The Hague University" stond vermeld. Hij verkeerde hierdoor in de veronderstelling dat zijn school een Engelse naam gekregen had. Taalverdediging belde daarom met het schoolbestuur en vernam dat het iets minder erg was dan onze aanhanger vreesde. De hogeschool was een commerciële onderafdeling begonnen voor zogeheten "masteropleidingen", die Engelstalig waren en waaraan de bewuste Engelse naam gegeven was. Het bestuur zegde toe dat erop zou worden gelet dat degenen die aan de Haagse Hogeschool een Nederlandstalige cursus volgen, voortaan de aan hen gerichte brieven in omslagen met daarop als afzender "De Haagse Hogeschool" zouden krijgen.

DE HAAGSE HOGESCHOOL THE HAGUE UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Grip en geen Greep op griep

Bij Taalverdediging zijn onlangs klachten binnengekomen over de benaming van de campagne tegen de verspreiding van de Mexicaanse griep. Men vroeg zich af waarom de Nederlandse regering voor het Engelse woord "GRIP" in plaats van het Nederlandse woord "GREEP" gekozen had. Wij legden de vraag voor aan Thomas Sprangers van het ministerie van Volksgezondheid en u raadt het al: Engels "bekt" beter.

"Naar aanleiding van uw vraag over de campagneboodschap 'Grip op griep' kan ik u melden dat er specifiek gekozen is voor 'Grip op griep' in plaats van 'Greep op griep'. Het motto 'Grip op griep' scoorde tijdens het testen van het motto beter bij de testgroep dan 'Greep op griep'. Omdat we juist willen dat het motto 'goed bekt' en herkenbaar is voor het publiek, kreeg boodschapoverdracht de voorkeur boven correct Nederlands."

Commentaar Taalverdediging:

Op het ministerie van Volksgezondheid zitten een aantal doorgewinterde anglofiële beleidsmedewerkers die geen gelegenheid laten schieten om hun afwijking ten toon te spreiden. Eerder heeft men al ons initiatief om de ziekte "SARS" het Nederlandse letterwoord "HAAS" (Hevig Acuut Ademhalings Syndroom) te geven, afgeschoten (zie Nieuwsbrief 2003-2). Bij de pers en omroepen stond men indertijd welwillend tegenover ons voorstel, maar men wilde de naam HAAS alleen gebruiken als het ministerie erachter stond en dat bleek niet het geval; Het ministerie gaf als altijd de voorkeur aan de Engelse naam. En dan nu weer GRIP in plaats van GREEP op griep.

Verhofstadt is zijn taal kwijt

Verhofstadt:
Engels, Frans

De voormalige Belgische eerste minister Guy Verhofstadt is een bevlogen Europees federalist en tegenstander van de veelaligheid binnen de EU en dat zullen we weten. Nadat hij begin juni voor zijn partij, de open-VLD, in het Europees parlement en vervolgens tot voorzitter van de liberale fractie was gekozen, had hij geen boodschap meer aan de taal van zijn kiezers en voerde in het parlement, behalve bij de bespreking over de te vrezende sluiting van de Opel-fabriek in Antwerpen, nog uitsluitend het woord in het Engels en het Frans.

Dit schoot in het verkeerde keelgat van Vlaams Belang-Parlementslid Frank Vanhecke, die hem hierom in het openbaar bekritiseerde. De heer Vanhecke verweet hem de positie van het Nederlands onnodig te ondergraven omdat er in het Europees Parlement simultaan naar alle officiële EU-talen wordt vertaald. De oud-premier treedt met dit laakbare taalgedrag overigens in de voetsporen van heel wat Nederlandse parlementsleden, met name van de PvdA, de VVD, GroenLinks en D66, die hun eigen taal ook nogal eens verloochenen en in het parlement andere talen gebruiken, dit tot groot ongenoegen van de tolken, die handenwringend het vaak tenenkrommend linguïstisch gestuntel van de politici moeten aanhoren.

Vanhecke:
Nederlands

Schinkelshoek (CDA) wil Nederlands en Fries en ook Papiaments en ENGELS in de grondwet.

Begin juli wilde het Tweede Kamerlid de heer Schinkelshoek van het CDA van minister Ter Horst (PvdA) weten hoe het stond met de voorbereidingen om het Nederlands en het Fries als officiële talen in de grondwet op te nemen. De laatste tijd is weinig meer over dit onderwerp vernomen en Taalverdediging was blij dat er eens een Kamerlid van een regeringspartij naar vroeg. De ChristenUnie heeft het onderwerp "behoud van het Nederlands", dat in haar programma zo'n prominente plaats inneemt, nu de partij in de regering zit, volledig laten varen. Maar dan ontfermde de heer Schinkelshoek van het CDA zich erover en dat gaf hoop. Bij bestudering van de vragen sloeg ons echter de schrik om het hart!

Vragen van het lid **Schinkelshoek** (CDA) aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties over de afspraak in het coalitieakkoord om in de Grondwet vast te leggen dat het Nederlands «bestuurs-, cultuur- en omgangstaal» binnen het Koninkrijk der Nederlanden is (ingezonden 9 juli 2009).

1. *Herinnert u zich de afspraak in het coalitieakkoord om in de Grondwet vast te leggen dat het Nederlands «bestuurs-, cultuur- en omgangstaal» binnen het Koninkrijk der Nederlanden is?*
2. *Staat u nog steeds achter de belofte aan de Kamercommissie voor Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties om «direct» met voorstellen voor zo'n grondwettelijke verankering van het Nederlands te komen – en niet eerst «advies» aan de Staatscommissie voor de Grondwetsherziening te vragen?*
3. *Is de indiening van het desbetreffende voorstel tot wijziging van de Grondwet (in eerste lezing) nog dit jaar te verwachten? Wat zijn de redenen voor het lange wachten? Zijn er (onverwachte) complicaties opgetreden?*
4. **Can de Kamer er nog steeds vanuit gaan dat in het voorstel over de grondwettelijke verankering van het Nederlands ook uitdrukkelijk aandacht zal worden besteed aan de positie van het Fries en andere minderheidstalen (Engels en Papiaments)?**

Leest u de vierde vraag nog eens rustig over en huiver. Het Kamerlid wil dus dat ook het Papiaments en het Engels in de grondwet worden opgenomen. Wat het Papiaments betreft is deze vraag natuurlijk koren op de molen van de Nederlandshaters op met name Curaçao, die op kosten van de Nederlandse belastingbetalers onze taal op de Benedenwindse eilanden willen afschaffen en volledig vervangen door het Papiaments. Bovendien betekent dit dat de Antilliaanse jongeren die naar Nederland komen in de toekomst nog minder kennis van onze taal zullen hebben en nog meer kans lopen te ontsporen. De opnemings van het Engels in de grondwet heeft echter nog veel grotere consequenties. Niet alleen dat er op de Bovenwinden daarna geen mens meer de moeite zal nemen om onze taal te leren, maar het geeft onze tegenstanders die van Nederland een tweetalig land willen maken (het Engels als taal voor het officiële verkeer en het Nederlands als huis-, tuin- en keukentaal) ook een extra werktuig om hun snode plannen te verwezenlijken. Stelt u zich eens voor: er vindt in Den Haag een belangrijke nationale bijeenkomst plaats, waarbij enkele bovenwindse personen aanwezig zijn. Men heeft dan een goed excuus om de bijeenkomst maar in het Engels te laten verlopen. Zo zou het kunnen gebeuren dat er zo iemand in de Tweede Kamer wordt gekozen en dan Engels gaat spreken. Je kunt je dan indenken dat een fractie als die van bijvoorbeeld D66 uit politieke correctheid ook maar overschakelt op het Engels. Na een tijdje volgen andere fracties en binnen geen tijd wordt het gemeengoed. Het invoeren van het Engels in de grondwet is daarom het domste wat men kan doen; het zal de verengelsing in een stroomversnelling doen geraken. Deze taal mag dan ook NOOIT in onze grondwet worden opgenomen, meneer Schinkelshoek!!!!!!

Gesprek met Kamerlid J. Schinkelshoek

Inmiddels heeft Taalverdediging een gesprek gehad met de heer Schinkelshoek en van hem vernomen dat hij vindt dat ook de inwoners van Bonaire, Saba en Sint-Eustatius, als deze eilanden volgend jaar deel van Nederland uitmaken, zich moeten kunnen herkennen in de grondwet. Daarom zouden naast het Nederlands en het Fries, ook het Papiaments en het Engels in het grondwetsartikel genoemd moeten worden. Nadat Taalverdediging de heer Schinkelshoek op het grote gevaar van het, in welke vorm dan ook, opnemen van het Engels in de grondwet gewezen had, bleek hij bereid om in het artikel te volstaan met een verwijzing van de positie van regionale talen (dus ook het Fries) naar gewone wetgeving.

Verder was het kamerlid van het CDA het met Taalverdediging eens dat het lang niet zeker is dat het Nederlands uiteindelijk in de Grondwet zal belanden. Ook als minister Ter Horst het wetsontwerp indient en de beide Kamers der Staten-Generaal het op tijd goedkeuren, zullen de beide Kamers het na de volgende verkiezingen nog met een meerderheid van twee derden moeten aannemen. Dit laatste is hoogst twijfelachtig. De VVD, D66 en GroenLinks zien er niets of weinig in en als de PvdA niet in het volgende regering terugkeert, zal zij waarschijnlijk ook tegenstemmen. Ons voorstel om vanwege deze onzekerheid maar alvast met de voorbereiding van gewone taalwetgeving te beginnen werd door de heer Schinkelshoek van de hand gewezen. Zonder dat het Nederlands in de Grondwet staat was het CDA daar niet voor te vinden. We kunnen dus wel spreken van een tamelijk vicieuze cirkel.

Wat betreft de terugkeer van het Nederlands op Schiphol zei het Kamerlid dat daarvoor geen Kamermeerderheid te vinden was. Toen wij vroegen of dit kwam omdat de meerderheid van zijn eigen fractie daaraan niet wilde meewerken, antwoordde hij ontkennend. Taalverdediging heeft hem toen voorgerekend dat de partijen die schriftelijk hebben laten weten dat zij de terugkeer van onze taal op de nationale luchthaven steunen (SP, PVV, CU, PvdD en SGP) tezamen over 44 zetels beschikken. Dit opgeteld bij de 41 zetels van zijn eigen fractie maakt 85 (van de 150). Toch hield Schinkelshoek vol dat er geen meerderheid was. Dan zijn er twee mogelijkheden: of de heer Schinkelshoek kan niet rekenen of de andere partijen houden ons voor de gek. We zullen daarom deze partijen schriftelijk om bevestiging van hun positieve standpuntinname inzake het Nederlands op Schiphol vragen en deze bevestigingen doorsturen naar de heer Schinkelshoek. De aanhouder wint, zullen we maar denken.

Westerschelde

Taalverdediging kan er niet aan voorbij gaan, ook wij maken ons ernstig zorgen over de gevolgen van het getreuzel rond de uitbaggering van de vaargeul in de Westerschelde.

Het heeft wel niet rechtstreeks met de taal te maken, maar wel met onoverkwijkelikheden tussen taalgenoten. Het drijft een wig tussen Vlamingen en Nederlanders en dat kunnen we er, in een tijd waarin onze taalgemeenschap zo belaagd wordt door de verengelsing, niet nog eens bij hebben. Daarom is het van het grootste belang dat de Nederlandse regering de uitspraak van de Raad van State aan haar laars lapt en de uitbaggering ONVERWIJLD laat uitvoeren. Per slot van rekening heeft de uitvoering van internationale verdragen voorrang boven de nationale wetgeving. Indien er toch doorslaggevende rechtskundige bezwaren zouden bestaan,

bedenkt men maar een uitvlucht. Laat het uitbaggeren beginnen, geen bagger tussen Nederland en Vlaanderen!

Amsterdam wordt tweetalig

Op 25 juni heeft de Commissie Financiën van de Amsterdamse gemeenteraad het plan van wethouder Asscher (PvdA) besproken en goedgekeurd om in Amsterdam het Engels als tweede taal in te voeren, te beginnen in het openbaar vervoer. Er was gelegenheid om in te spreken en daarvan werd gebruik gemaakt door drs. Jeannette van den Bosch van het Comité "Geen Engels Op De Tram" en ons bestuurslid Thomas Hoevers. Zij bestreden de aantasting van het Nederlands als enige voertaal in de Nederlandse hoofdstad met verve en maakten er duidelijk indruk mee op de aanwezigen. Men had er kennelijk niet op gerekend dat het snode plan om Amsterdam van overheidswege te verengelsen op weerstand zou stuiten. Men dacht dat de zaak in een oogwenk zou kunnen worden afgehandeld. In plaats daarvan ontstond er een pittige discussie. Uiteindelijk bleken de vertegenwoordigers van PvdA, VVD, GroenLinks en D66 niet te overtuigen en keurden zij het voorstel goed. Als een soort vijfde colonne prezen zij de invoering van, wat zij noemden, "de universele taal Engels", waarbij wethouder Asscher nog de verwachting uitsprak dat in 2020 alle Amsterdammers Engels zouden spreken. Je zag hem denken: "Dan kunnen we tegen die tijd het Nederlands wel afschaffen". Waar deze taalverrader de euvele moed vandaan haalt mag Joost weten; als lid van een zeer vooraanstaande Joodse Amsterdamse familie zou hij toch van zijn (groot)ouders moeten hebben gehoord hoe het was om in een stad te leven waar anderstaligen de macht uitoefenden en waar een andere taal

Oppertaalverrader
Lodewijk Asscher

(het Duits) als tweede taal ingevoerd was. Deze man heeft er kennelijk niets van geleerd en het is te hopen dat zijn partij, die hem weer als lijststaandvoerder voor de komende Raadsverkiezingen wil benoemen, een dusdanige nederlaag zal lijden dat Asscher ander werk zal moeten zoeken. Naast de PvdA gingen de vertegenwoordigers van de oppositiepartijen VVD en D66 welhaast uit hun dak over het voorstel.

Het jonge duuraadslid Paternotte van D66 pleitte voor allerlei maatregelen om de zogenaamde Engelstalige

expatters het op taalgebied naar de zin te maken, waardoor zij overal in de hoofdstad hun eigen taal zouden kunnen gebruiken en niet meer zouden hoeven in te burgeren. De VVD'er Verweij deed er nog een schepje bovenop en verlangde dat de tweetaligheid consequent zou worden ingevoerd. Ook de vertegenwoordiger van de collegepartij GroenLinks had alle lof voor het voorstel. Het behoeft geen betoog dat Taalverdediging ook deze partijen bij de komende Raadsverkiezingen in Amsterdam een ferme opdoffer toewenst. Amsterdammers die het Nederlands een warm hart toe dragen kunnen het zich niet meer veroorloven aan zulke voor onze taal levensgevaarlijke politici hun stem toe te vertrouwen. Of zij nu rechts of links zijn, danwel de middenweg op willen, er zullen gelukkig nog wel andere partijen van de gewenste richting zijn die aan de verkiezingen meedoen. Taalverdediging zal tegen het eind van het jaar bij de verschillende Amsterdamse partijen langs gaan om hun taalstandpunten te vernemen. In onze volgende Nieuwsbrief leest u er meer over.

Bezwaarschrift

Om de gang van zaken wat betreft de invoering van de tweetaligheid in Amsterdam minstens te vertragen heeft ons Amsterdamse bestuurslid Thomas Hoevers een bezwaarschrift tegen het raadsbesluit ingediend. De tekst hiervan staat op onze webstek www.taalverdediging.nl en is op te vragen. Zie voor argumenten onze Nieuwsbrief 2009-2 en voor antwoord: blz. 12.

En Schiphol dan?

Na de voor onze tegenstanders zo succesvol verlopen Raadscommissievergadering hebben we het duuraadslid van D66 Jan Paternotte opgebeld om hem erop te wijzen dat een belangrijk verkeersknooppunt in de buurt van Amsterdam, de luchthaven Schiphol, aan de plannen om het openbaar vervoer in en rond Amsterdam tweetalig te maken dreigt te ontsnappen. We vroegen de initiatiefnemer van het invoeren van het Engels als tweede taal in de hoofdstad of het niet consequent was daar de tweetaligheid ook weer in te voeren. Op deze vraag had Paternotte natuurlijk niet gerekend. Hij probeerde zich eruit te redden door te zeggen dat Amsterdam niet de grootste aandeelhouder van de n.v. Schiphol was en dat de invloed van de hoofdstad op het luchthavenbeleid maar gering was. Nu is die invloed best groot, want Amsterdam heeft jarenlang weten tegen te houden dat Schiphol zou worden geprivatiseerd. Maar op steun van Paternotte voor de herinvoering van het Nederlands op de bebording hoeven we dus niet te rekenen. Zo ziet u maar: de D66-er is helemaal geen voorstander van tweetaligheid in Amsterdam. Hij is alleen maar voorstander van ondergraving van het Nederlands en dat hebben wij toch maar mooi vastgesteld. Wij vragen ons af in wiens opdracht en voor wiens rekening deze jonge politicus zijn voor onze taal zo vernietigende werk eigenlijk doet.

Brandweer wil "EXIT"

In steeds meer gebouwen in de Nederlandse hoofdstad wordt het bordje "UITGANG" bij de uitgang vervangen door "EXIT". Als voorbeeld noemen we de Amsterdam Arena en het Concertgebouw. Taalverdediging stelde zich telefonisch in verbinding met het hoofd voorlichting van de Amsterdamse brandweer de heer Nico van Waardenburg. Wij vroegen hem of hij niet bang was dat hierdoor de openbare veiligheid in het gedrang kwam omdat lang niet iedereen die in Nederland woont begrijpt wat "EXIT" precies betekent. Dat was niet het geval, in tegendeel, de brandweer bleek bedrijven en instellingen juist aan te raden, naast het verplichte beelddiscreet (pictogram) niet het Nederlandse woord "UIT" of "UITGANG" te gebruiken, maar het Engelse "EXIT", omdat er misschien wel Engelstaligen waren die het beelddiscreet niet begrepen. Wat de Nederlandstaligen betreft maakte Van Waardenburg zich niet zo bezorgd, "die hebben zo langzamerhand allemaal op school wel Engels geleerd", zei hij. Terwijl andere anderstaligen wel met de rest mee zouden lopen. In geval van nood spuit de Amsterdamse brandweer onze taal dus door de uitgang, o nee, door de exit eruit. De onderdanigheid naar de Engelstaligen toe begint in de Nederlandse hoofdstad welhaast ziekelijke vormen aan te nemen en dat allemaal onder leiding van korpschef en burgemeester Cohen, die door vooral niet op te treden "de boel bij elkaar wil houden".

Comité sluit zich aan bij Taalverdediging

Het Comité "Geen Engels op de tram", dat zij aan zij met Taalverdediging gestreden heeft tegen het invoeren van het Engels in het Gemeentelijk Vervoer Bedrijf (GVB) van Amsterdam, heeft besloten zich aan te sluiten bij Taalverdediging. De voorzitter van het comité, drs. Jeannette van den Bosch, deelde in een persbericht op één september mee dat het beter is de krachten te bundelen. "Samen sta je sterker en kan je beter een vuist maken tegen het oprukkend onnodig gebruik van Engels", aldus de voorzitter, die taalkundige (slaviste) is. Samen met Taalverdediging wil zij zich inzetten voor het behoud van onze taal in Amsterdam. Taalverdediging is blij met deze aanwinst en heet drs. Van den Bosch en haar comité van harte welkom. Het zal de strijd in de op taalgebied belaagde Nederlandse hoofdstad een nieuwe impuls geven.

Gezien

Onze nieuwe medewerkster mw. Jeannette van den Bosch maakte ons deelgenoot van een aantal opgemerkte verschijnselen die weergave in dit blad en eventueel ook reacties waard zijn.

Osdorpplein Amsterdam:
M&S kwakt wel 6 talen in de winkel-étalage. Blijkbaar hebben ze ditmaal "SALE" vergeten erbij te zetten, maar...

ook het Nederlands is nergens te zien.

Aankondiging over Rembrandt in het Rijksmuseum: alleen in het Engels. Ook een andere: "From Jerusalem with love"

Bij de HEMA: "Looks goed"!

Meer op dit gebied in de volgende Nieuwsbrief!

Wereldzaken in de taalfout

De afgelopen maanden zond de zender RTL-7 in Nederland de programmareeks "Wereldzaken" uit. Hierin werd aandacht besteed aan het wel en wee van kleine ondernemers in de derde wereld. Er werd onder anderen aan meegewerkt door prinses Máxima en de kosten werden grotendeels gedragen door de Nederlandse regering. Zo waren er afleveringen gewijd aan de Zuid-Amerikaanse landen Bolivia en Peru. Kijkers die op de hoogte waren van de taalomstandigheden in die landen zullen hun oren niet hebben geloofd toen zij hoorden dat de Nederlandse verslaggeefster de eenvoudige Boliviaanse en Peruaanse (straat)handelaren in het Engels ondervroeg. Onder deze lieden verstaat namelijk niemand Engels. Ze gaven dan ook allemaal antwoord in het Spaans. Taalverdediging heeft zich verstaan met de organisatie L-2 te Amsterdam (Fannius Scholtenstraat 4 hs 1051 EX Amsterdam, tel. 020-6848974, e-post: info@studiol2.nl), die de programmareeks heeft vervaardigd, om te vragen naar de oorzaak van deze zotte vertoning. De medewerker van L-2, de heer Klaas Postma, vertelde dat gekozen was voor een Engelstalige tolk en die moest uiteraard in het Engels worden toegesproken. Waarom niet voor een Nederlandstalige tolk gekozen was kon Postma niet zeggen. We hebben hem duidelijk gemaakt dat een dergelijke handelwijze echt niet kan. Men wekt ermee de valse indruk dat men overal ter wereld met Engels terecht kan en dat is dus, zeker in Latijns-Amerika, niet het geval. Hoe vaak hoort men niet Nederlanders, teruggekeerd van een buitenlandse reis, beteuterd verklaren: "en ze spraken er geen Engels"? Door bij in het buitenland gemaakte tv-programma's altijd maar van de Engelse taal gebruik te maken en dus van Engelstalige tolken, een euvel waar veel Nederlandse televisiemakers zich aan bezondigen, wordt dit misverstand alleen maar vergroot. Laat men zich een voorbeeld stellen aan de in het algemeen veel kundiger collega's uit bijvoorbeeld Duitsland, Frankrijk en Italië, die zich, als zij programma's maken in het buitenland, altijd laten vergezellen door deskundigen die de plaatselijke taal verstaan en kennis hebben van de omstandigheden in het te bezoeken land. Laten we hopen dat er nog eens eind komt aan het broddelwerk van zich journalist noemende Nederlandse tv-zendtijdvlullers als die van L-2.

Antwoord van Ward Snijders, hoofd externe communicatie

Op 20-11-2008 schreven we een boze brief aan de directie van de bank- en verzekeringsinstelling ING (zie Nieuwsbrief 2008-4). De toen zojuist met sloten belastinggeld van de ondergang geredde financiële instelling had de euvele moed haar "dankbaarheid" aan het Nederlandse volk te uiten door een geheel in de Engelse taal gestelde advertentie in de Nederlandse dagbladen te plaatsen. Op 17 juni kregen we eindelijk antwoord: "ING is van oorsprong een Nederlandse onderneming en is uitgegroeid tot een multinationale onderneming met activiteiten in veel landen en medewerkers wereldwijd. Enkele jaren geleden is besloten om Engels als bedrijfstaal te hanteren. Dit geldt niet alleen voor interne contacten en bijeenkomsten zoals vergaderingen van het management en van bestuurders, maar ook voor de contacten die wij als ING-groep hebben met analisten en pers. Zo zijn onze persberichten over activiteiten en resultaten van de groep ook in het Engels geschreven. U merkt op dat het aan te bevelen is om een Nederlandstalig jaarverslag uit te brengen. Naast ons Engelstalige jaarverslag publiceren wij al jaren ook een Nederlandstalige versie. Daarnaast is de internetsite van onze groep ook tweetalig. U ziet, wij besteden tijd en moeite om waar relevant, onze belanghebbenden in zowel het Engels als in het Nederlands te informeren over zaken die voor hen van belang zijn.

Zoals u misschien weet, hebben wij sinds de algemene vergadering van aandeelhouders van april j.l. Jan Hommen als bestuursvoorzitter. Een man die niet alleen de kwaliteiten heeft om ING door de moeilijke tijden die we nu doormaken te loodsen, maar die ook, en dat zal u ongetwijfeld genoeg doen, als rasechte Brabander het Nederlands vlekkeloos beheerst".

Een volkomen onbevredigend antwoord natuurlijk. In Nederlandse kranten adverteert je in het Nederlands, zeker als je Internationale Nederlanden Groep heet!

Taalverdediging heeft van de brief van 20 november 2008 een afschrift gestuurd naar de door minister Bos van Financiën benoemde staatstoelichthouders bij ING, de heren De Waal en Elverding. Nimmer ontvingen wij hierop een reactie. Wij vragen ons dan ook af wat dit toezicht eigenlijk voorstelt.

Engelstalige reclamefilms voor Schiphol

Getroffen door de economische crisis, de opkomst van overstapluchthavens in het Midden-Oosten, het toenemende gebruik van streekvluchthavens voor vakantievluchten, de invoering van nieuwe vliegreisheffingen, strengere eisen voor het tegengaan van vliegtuiglawaai, de verstopping van het wegennet rond de luchthaven en de toename van het aantal ganzen in de buurt van de start- en landingsbanen, heeft het bestuur van Schiphol besloten, via op Nederland gerichte tv-reclameboodschappen, een verdere achteruitgang van het aantal gebruikers van de luchthaven tegen te gaan. Deze filmpjes zijn echter geheel Engelstalig en schieten dus voor een belangrijk deel hun doel voorbij. Lang niet alle kijkers verstaan Engels en men zal denken dat de mededelingen alleen voor buitenlanders bestemd zijn. Alweer een bewijs hoe vernipt de leiding van de luchthaven wel niet is. Na het afschaffen van het Nederlands op de bebording, wat voor behoorlijk veel verwarring en misverstanden heeft gezorgd, bereikt men met de reclameboodschappen het omgekeerde van wat de bedoeling is. Men wekt er namelijk de indruk mee dat Schiphol er eigenlijk alleen voor Engelstaligen is. Het wordt tijd voor een grote schoonmaak onder de directieleden van Schiphol, waarna verstandige, dus Nederlandsgezinde bestuursleden het Nederlands weer terugbrengen op de borden, opdat de Nederlandse bezoekers zich er weer thuis voelen. Reclamefilmpjes zijn dan niet meer nodig.

Naschrift bij artikel over Frans-Vlaanderen

In Nieuwsbrief 2009-2 verscheen er van mijn hand een reisverslag door de kuststreek van Frans-Vlaanderen, waarin ik op zoek was naar vooral restanten van de groter Nederlands-Vlaamse cultuur in deze door Frankrijk veroverde gebiedsdelen. Bij sommige lezers van onze Nieuwsbrief is de indruk ontstaan dat dit artikel voorbijging aan de pogingen van diverse taal- en cultuurorganisaties die zich inzetten voor het wederinvoeren van het Nederlands als spreek- en schrijftaal aldaar. Ik wil u daarvoor danken. Maar u hebt gelijk: het was dan ook niet mijn opzet een artikel te schrijven over de inspanningen die velen zich getroosten om er het Nederlands te laten voortleven. Ik poogde enkel een half toeristisch steerverslag te scheppen van een reizende Nederlander. Natuurlijk ben ik mij bewust van de vele organisaties die zich er inzetten voor het Nederlands, maar waar ik mij vooral op richtte, was de aanwezigheid van oorspronkelijk Nederlandstalige gemeenschappen aldaar. Nu ja, het ware beter niet van 'Nederlandstalige gemeenschappen' te spreken, maar van 'Nederlandstalige of Zuid-Vlaamstalige gemeenschappen', aangezien het Nederlands zoals dat op Nederlandse en Belgische scholen wordt onderricht daar oorspronkelijk niet voorkomt. Wel het Zuid-Vlaamse dialect. Ik weet dat er organisaties zijn die er het Standaardnederlands aan de man brengen (mijn webstek 'De Roepstem' doet daar melding van), maar in het artikel wou ik mij dus niet richten op de gevallen waarin aangeleerd Nederlands navolging vindt, doch wou ik nagaan in welke gemeenschappen er nog het oorspronkelijke Diets, het Zuid-Vlaams, gesproken wordt. Conservatief als ik ben, was ik op zoek naar een continuüm, en niet naar een nieuwe verworvenheid.

Mensen die eertijds eentalig Frans waren en nu door middel van lessen Standaardnederlands of Algemeen Nederlands spreken, heb ik dan ook bewust buiten beschouwing gelaten, al heb ik wel melding gedaan van door grensoverschrijdende nijverheid ingegeven Nederlandse-taalverwerving in de grensstreken. Ik wou niet aandacht besteden aan aangeleerd Nederlands, maar aan oorspronkelijke Dietsaligen, wier dialect een rechtstreekse voortzetting is van de taal hunner voorouders die nog niet onder Frankrijks culturele terreur leefden. En daar is het armzalig mee gesteld, dat kan men niet ontkennen.

Niettemin heb ik de grootste bewondering voor de Frans-Vlaamse en Belgische en Nederlandse organisaties die er het Nederlands opnieuw ingang willen doen vinden. Volledigheids-halve zal ik nu dan ook de talrijke organisaties noemen die zich inzetten voor de verbreiding en/of het behoud van de Nederlandse standaardtaal en de Frans-Vlaamse cultuur over de schreve. Graag uw aandacht voor deze succesvolle groepen:

Komitee voor Frans-Vlaanderen

Kerelsstraat 17 - B-8800 Roeselare T.: +32-51-205508 – F.: +32-51-205508 e: kfv.fransvlaanderen@skynet.be; www.kfv-fransvlaanderen.org Dirk Verbeke organiseert de cursussen.

Stichting 'Ons Erfdeel'

Uitgever van 'Ons Erfdeel', 'Septentrion', 'The Low Countries' en het jaarboek 'De Franse Nederlanden'. Murissonstraat 260 8930 Rekkem T.: +32-56-411201 F. +32-56-414707 BE 0410.723.635 www.onserfdeel.be/

Nederland: Rijvoortshoef 265 4941 VJ Raamsdonksveer tel. +31-162-513425

Radio Uylenspiegel

Tweetalige radiozender in Frans-Vlaanderen, in de gemeente Kassel. Grand-Place F59.670 Cassel, Frankrijk <http://uylenspiegel.fr/default.asp>

Association Yser Houck

Organisatie voor het behoud van het erfgoed in Frans-Vlaanderen Adres: Syndicat d'initiative de l'Yser Houck Rue de l'Ancienne Gare 59470 Volckerinckhove T. +33-3-28-62-07-73 E: ysershouck@free.fr W.: <http://ysershouck.free.fr/>

Comité d'Actions Rural de Flandre Occidentale

Adres: Rue de Ledringhem, BP 60 - F-59.726 Wormhoudt, Frankrijk

Volkstoneel voor Frans-Vlaanderen

Blauwepoortstraat 4 8954 Westouter T: +32-57-445245

E: jef.leeuwerck@telenet.be W: www.volkstoneel.be/

Vlaamse Volks Vereniging / Union du Peuple flamand

BP (postbus) 1060 - 59011 LILLE (Rijsel) Cedex – T +33-3-20044444 E: udpf-vvv@ifrance.fr <http://udpf-vvv.ifrance.com/>

Comité Flamand de France

BP 203 – F-59.524 Hazebrouck, Frankrijk

E: philippemasingarbe@voila.fr

W: www.comiteflamanddefrance.fr/

Vereniging Zannekin v.z.w.

Paddevijverstraat, 2 in 8900 Ieper

E-post: secretariaat@zannekin.org W: www.zannekin.org

Davidfonds vzw

Blijde-Inkomststraat 79-81 - 3000 Leuven - tel.: +33-16-310600

fax: +33-16-310608 E: info@davidfonds.be

W: www.davidfonds.be

Het Davidfonds heeft ook een afdeling in Frans-Vlaanderen.

Huis van het Nederlands / Maison du Néerlandais

37 rue d'Ypres 59270 Bailleul/Belle, Frankrijk T./ F : +33-328-411732 E: mnl.bailleul@free.fr W: <http://mnl.bailleul.free.fr>

Marnixring Internationale Serviceclub vzw

Tramstraat 59, 9000 Gent E: info@marnixring.org

W: www.marnixring.org Met een afdeling in Frans-Vlaanderen

Marcel Bas

Taalgebruik in bestuurszaken in de praktijk

In het najaar van 2004 bood Marnixringlid X zich aan in een Brussels ziekenhuis, deel uitmakend van een openbare dienst, voor een medische tussenkomst. Er volgden twee facturen, beide in het Frans opgesteld, voor een totaalbedrag van € 74,31 en verstuurd aan X, wonend in een Vlaamse gemeente. Deze facturen werden NIET betaald, waarna drie ingebrekestellingen volgden, die eveneens allemaal in het Frans waren opgesteld. X reageerde evenmin op deze ingebrekestellingen. Via de gerechtsdeurwaarder volgde medio 2005 nog een allerlaatste aanmaning, ditmaal in het Nederlands. Nu reageerde X wel door per aangetekend schrijven te stellen dat hij de documenten heeft ontvangen in een vreemde taal, doch deze niet begrijpt en aldus een afrekening in het Nederlands verwacht. Het ziekenhuis reageert hierop NIET en laat de gerechtsdeurwaarder nog een Nederlandstalige ingebrekestelling versturen, waarna medio 2006 een dagvaarding in het Nederlands volgt voor het Vrederecht te Etterbeek, strekkende tot betaling van de facturen, plus intresten en kosten. Beide partijen vorderen aanvullend van elkaar nog een schadevergoeding wegens respectievelijk "tergend en roekeloos verweer" en "tergende en roekeloze vordering".

Het standpunt van de Vrederechter:

De Vrederechter kan niet anders dan vaststellen dat het ziekenhuis de wettelijke bepalingen betreffende het taalgebruik in bestuurszaken NIET heeft gevolgd. Deze bepalingen zijn van openbare orde. X is een particulier die woont in een eentalig Nederlandstalig gebied. De openbare dienst waartoe het ziekenhuis behoort, dient zich aan te passen aan de taal van de particulier die zich tot deze dienst wendt. De facturen hadden derhalve in het Nederlands opgesteld moeten worden. Dit is niet het geval (ze werden ook niet vervangen) zodat dit NIETIGE stukken zijn. Derhalve worden de vorderingen van het ziekenhuis ONGEGROND verklaard. De Vrederechter merkt trouwens op niet te begrijpen waarom nooit gevolg werd gegeven aan de vraag van X, hetgeen de zaak perfect had opgelost. Op de tegenvordering van X wordt een schadevergoeding toegekend van € 375 en dient het ziekenhuis zijn gerechtskosten (€ 200 rechtsplegingvergoeding) te betalen. Mocht de vordering zich tot de kwestieuze facturen hebben beperkt, dan zou tegen dit vonnis geen hoger beroep meer mogelijk geweest zijn. Het is ondergetekende niet bekend wat er verder met deze zaak is gebeurd.

Nestor ROSELETH – bestuurder Marnixring

Marnixring dient klacht in tegen PHL

HASSELT 25/09 (BELGA) = De Limburgse afdeling van de internationale serviceclub Marnixring gaat bij de Vaste Commissie voor Taaltoezicht een klacht indienen tegen de Provinciale Hogeschool Limburg (PHL). Die hogeschool had op haar gebouwen in Hasselt opschriften met de naam van de departementen en studentenvoorzieningen in het Engels aangebracht. De vereniging wijst erop dat voorlichtingsteksten van universiteiten en hogescholen en de teksten waarmee ze zich aan het Vlaamse publiek bekend willen maken in het Nederlands opgesteld moeten zijn. "Aangezien de bestuurstaal in hogescholen en universiteiten het Nederlands is en de Engelse opschriften onder de categorie bestuurstaal vallen, maakt de PHL zich schuldig aan een overtreding van de bestaande taalwetgeving," zo luidt het. - De Marnixring is een internationale serviceclub met 1.200 leden in Vlaanderen, Nederland, Frans-Vlaanderen en Zuid-Afrika. De vereniging heeft onder meer tot doel de Nederlandse taal en cultuur te bevorderen en te verspreiden. / TIP

Short Care – Urgent Care

De afdeling Spoedeisende Hulp van het Onze Lieve Vrouwe Gasthuis (OLVG) in Amsterdam heeft dit deel van het ziekenhuis opnieuw ingericht en wel volgens het Amerikaanse "Triage-systeem". Het ziekenhuisbestuur heeft deze gelegenheid aangegrepen om meteen ook maar de Amerikaanse naamgeving in te voeren. Taalverdediging heeft zich hierover beklaagd en kreeg het volgende bespottelijke antwoord:

"Zoals afgesproken kom ik nog even terug op uw vraag met betrekking tot de toepassing van Engelse termen op onze Spoedeisende Hulp (SEH). Navraag bij een van onze collega's van de SEH bevestigt datgene wat ik u telefonisch al kon melden: Onze SEH is geheel ingericht volgens het Amerikaanse Triage-systeem en daarom worden de bijbehorende Engelse namen gehanteerd. Bovendien zijn we een stadsziekenhuis, waar veel anderstaligen op de SEH binnenkomen. Vertrouwende u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd, met vriendelijke groet, Monique Bronkhorst, Onze Lieve Vrouwe Gasthuis, Oosterpark 9, 1091 AC Amsterdam"

Commentaar Taalverdediging:

De in dit antwoord aangehaalde anderstaligen spreken voornamelijk Arabisch, Berbers en Turks, aangezien het OLVG in een niet-westerse allochtonenwijk gevestigd is. De Marokkanen en Turken die dit ziekenhuis bezoeken zullen nu wel volledig de kluts kwijtraken. Degenen onder hen die hebben geprobeerd in te burgeren en Nederlands hebben geleerd, kunnen aan een nieuwe inburgering in het Engels beginnen. Overigens een nieuw bewijs dat de invoering van de tweetaligheid in Amsterdam levensgevaarlijk is voor onze taal. Het OLVG is een Rooms-katholiek ziekenhuis. Taalverdediging zal een brief schrijven naar de bisschop van Haarlem en Amsterdam, eens kijken hoe hij erover denkt.

Deze zomer werd op de Nederlandse TV heel vaak een reclamefilmje van het automerk Chevrolet, onderdeel van het in uitstel van betaling verkerende General Motors, uitgezonden. De tekst die in het filmje werd uitgesproken werd in het Amerikaans "geknaauwd" en was voor velen, ook hen die tijdens de Engelse les op school goed hadden opgelet, niet te verstaan. Van ondertitels was geen sprake. Taalverdediging belde met de verkoopdirecteur van Chevrolet in Nederland, de heer Knol. Deze zei bewust van vertaling te hebben afgezien omdat ondertitels het beeld bedierven en omdat bij de meesten onder de doelgroep de boodschap wel zou aankomen. Taalverdediging denkt dat die boodschap, getuige de vele klachten die over de arrogantie van Chevrolet zijn binnengekomen, zo overgekomen is dat veel potentiële klanten niet van plan zijn het Amerikaanse geknauw op de koop toe te nemen en nog eens verder te kijken. Er zijn per slot van rekening in deze tijd van economische narigheid een heleboel auto's van andere merken voordelig te koop die wel in onze eigen taal worden aangeprezen.

Onze actieve taalverdediger de heer Wijts uit Beverwijk (prov. Noord-Holland) wees ons op een grove misstand op het Scheveningse strand. De leden van de Haagse Reddings Brigade (HRB) treden daar op in kleding met de tekst "LIFE GUARD". Taalverdediging schreef daarop volgende brief aan het gemeentebestuur van de gemeente 's-Gravenhage: *"Onder uw eindverantwoordelijkheid dragen de leden van de Haagse Reddings Brigade op het strand van Scheveningen kleding met daarop de Engelse tekst: "LIFE GUARD". Dit is in strijd met het gestelde in de Algemene Wet Bestuursrecht onder artikel 2.6.1. Aangezien de overgrote meerderheid van de strandbezoekers Nederlandstalig is, kan hetgeen onder artikel 2.6.2 van dezelfde wet vermeld wordt buiten beschouwing worden gelaten. Het gebruik van een vreemde taal kan misverstanden opwekken, hetgeen in dit geval zelfs levensgevaarlijke gevolgen kan hebben. Ik doe u daarom hierbij het formele verzoek de Engelse kledingopschriften zo spoedig mogelijk, in ieder geval voor aanvang van het badseizoen 2010, te vervangen door Nederlandse. Gaarne ontvang ik hierover van u een besluit in de zin der AWB. binnen de wettelijke termijn van zes weken."*

Uit Vlaanderen bereikte ons een klacht over nevenstaande onderneming. Een van onze begunstigers had een bestelling gedaan en na aflevering ervan ontving hij een geheel in het Engels gestelde rekening. Taalverdediging heeft zich in verbinding gesteld met de directeur van Nutraceuticals in Maastricht, de heer Bas Goedemé en hem medegedeeld dat zoiets echt niet kan en dat hem dat in de toekomst klanten zou kunnen kosten. De heer Goedemé deelde mee dat niet alleen naar Vlaanderen rekeningen in het Engels werden gestuurd, maar naar iedereen, ook naar adressen in Nederland. Na een vrij ernstige woordenwisseling kwam er een einde aan het gesprek en dachten we erover om voor Nutraceuticals maar een negatief koopadvies uit te brengen. Dat bleek toch niet nodig te zijn, want enkele dagen later had de directeur zich kennelijk bedacht en ontvingen we onderstaand e-bericht van directeur Bas Goedemé:

Nutraceuticals

"Naar aanleiding van ons telefonisch contact wil ik u bij deze mededelen dat wij de komende maanden onze software zullen aanpassen, zodat het printen van Nederlandstalige facturen mogelijk wordt."

Jeugdjournaal Antillen: gemiste kans

Op 15 september zijn de uitzendingen van het jeugdjournaal op de Nederlandse Antillen en Aruba begonnen. Eens per week krijgen de kinderen op de eilanden het nieuws op de buis aangeboden. De uitzendingen worden door jonge Antillianen verzorgd onder leiding van de organisatie Free Voice uit Hilversum, die in verscheidene derdewereldlanden de jeugd van nieuws voorziet. Het geld voor de uitzendingen komt deels van de Nederlandse Post Code Loterij en voor een ander deel van de Nederlandse overheid. Nu is de kennis van het Nederlands de laatste tientallen jaren op de Antillen nogal achteruit gegaan, mede omdat de lessen in het basisonderwijs op de benedenwindse eilanden, Aruba, Bonaire en Curaçao steeds meer in het Papiaments en op de bovenwinden, Saba, Sint-Eustatius en Sint Maarten, in het Engels worden gegeven. Om de kennis van het Nederlands onder de schooljeugd te verbeteren kreeg Free Voice dus de kans op een schot voor open doel door de uitzendingen in het Nederlands te laten plaatsvinden met ondertitels in het Papiaments en het Engels. De journaals zullen echter op de ABC-eilanden in het Papiaments en op de SSS-eilanden in het Engels worden uitgezonden, met in beide gevallen Nederlandse ondertitels. Papiaments gesproken onderwerpen zullen daarbij op de bovenwinden slechts in het Engels worden ondertiteld en Engels gesproken onderwerpen op de benedenwinden alleen in het Papiaments. In deze waarschijnlijk veel voorkomende gevallen komt het Nederlands dus helemaal niet meer aan bod. Aangezien Free Voice geen boodschap heeft aan het in stand houden en het verbeteren van de kennis van het Nederlands, de organisatie liet ons weten andere doelstellingen na te streven, wendde Taalverdediging zich tot mevrouw Nan, die op het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijkrelaties verantwoordelijk is voor de subsidieverstrekking aan de uitzending van het jeugdjournaal. Wij hielden haar voor dat de voorgenomen taalregeling de kennis van onze taal onder de jeugd van de

Antillen niet of nauwelijks zou doen toenemen. Ter vergelijking hielden wij haar voor dat wanneer men in Nederland een programma in het Nederlands zou uitzenden met Spaanse ondertitels, vrijwel geen kijker

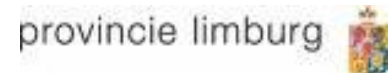
die onderschriften leest, omdat men de tekst gewoon kan verstaan. Mevrouw Nan gaf ons daarin wel gelijk maar zei dat men de Antillianen niet tegen de haren in wilde strijken en daarom akkoord was gegaan met de nu gevolgde talenregeling. Een gemiste kans dus, en dat op kosten van de Nederlandse belastingbetaler. Het heeft er alle schijn van dat niet Den Haag de gang van zaken op de Antillen bepaalt maar dat de Nederlandse regering zich door de Antillianen de wet laat voorschrijven. Mevrouw Nan vertelde ons nog wel dat er op het ministerie van Onderwijs plannen gemaakt worden om verbetering van de kennis van het Nederlands op de Antillen te verwezenlijken via het geven van extra lessen Nederlands op basisscholen op de eilanden, en dan meer bepaald op Bonaire, Saba en Sint-Eustatius, welke eilanden op 1 oktober 2010 Nederlandse openbare lichamen worden. De projectleider hiervan op het ministerie van Onderwijs, de heer In 't Hout, deelde ons hieromtrent mede dat dit met name op Saba en Sint Eustatius nog niet zo eenvoudig was, omdat de verengelsing van het Nederlandse onderwijs daar natuurlijk ook bekend was geworden. De eilandbewoners vragen zich daarom af waarom zij eigenlijk zo nodig Nederlands moeten leren als de Nederlandse taal in het onderwijs in Nederland stap voor stap wordt vervangen door het Engels, en daar kan men hen niet eens ongelijk in geven. Een reden te meer om zo spoedig mogelijk op te houden met het invoeren van tweetalig onderwijs in Nederland!

Succes in Limburg

Onze taalverdediger uit Weesp (prov. N.-Holland) de heer Schneiders had belangstelling voor een, mede door het provinciebestuur van Oost-Limburg georganiseerde, conferentie, die op 14, 15 en 16 oktober in Maastricht zal worden gehouden. Op aanvraag ontving hij hierover uitgebreide schriftelijke informatie... in het Engels. Taalverdediging heeft zich hierover in verbinding gesteld met de provinciale verantwoordelijke, de heer Heuschen. Hij vertelde dat de conferentie zou worden bezocht door mensen uit verschillende landen en dat de voordrachten en toespraken naar de talen van de bezoekers simultaan zouden worden vertaald. Voor de schriftelijke informatie was echter alleen gekozen voor het Engels. Hij vervolgde dat zo langzamerhand iedere Nederlander wel Engels kon lezen en dat daarom Nederlandstalige schriftelijke informatie niet nodig was. Reden voor Taalverdediging om tot actie over te gaan. Aan het provinciebestuur werd per aangetekende brief het verzoek gedaan (op grond van artikel 2.6.1. van de Algemene Wet Bestuursrecht), per ommegaande de informatie in het Nederlands te sturen.

Antwoord provincie

Op 17 september stuurde het provinciebestuur van Oost-Limburg het volgende antwoord:

*"Geachte heer Schneiders,
Excuses voor de vertraging in de beantwoording van uw verzoek, vermeld in uw brief d.d. 25 juli 2009.
Wij zenden u de **Nederlandse** tekst van deze bijeenkomst omtrent creativiteit en vernieuwing. Gezien het internationale karakter van de sprekers en de onderwerpen hebben wij ervoor gekozen de werving voornamelijk in de Engelse taal te doen. Wij hebben begrip voor uw standpunt dat u ook in het **Nederlands** geïnformeerd dient te worden.
w.g. namens gedeputeerde Staten van Limburg,
drs. R.C. de Wilde, afdelingshoofd Cultuur, Welzijn en Zorg."*

Nederlands-Vlaams-Suid-Afrikaanse inisiatief in Suid-Afrika

Op Maandag 22 en Dinsdag 23 September het 'n groot konferensie, kulturfes en uitstalling (= tentoonstelling) plaasgevind op die kampus van die Universiteit van die Wes-Kaap. Dit was 'n groot sukses. Roots is, ten spyte van sy Engelse naam, 'n hoofsaaklik Nederlands-Vlaamse en Afrikaanse inisiatief. Roots is een van die aktiwiteite wat voortgekome het uit gesprekke in Februarie 2008 in Kaapstad, tussen die Nederlandse Staatssekretaris vir Europese Sake, mnr Frans Timmermans en die toenmalige Suid-Afrikaanse minister vir Kultuur, mnr Pallo Jordan. Hulle (=zij) het onder andere ooreengekom dat die Suid-Afrikaanse regering, die Vlaamse regering en die Nederlandse regering hulle sal beywer (= bejiveren) om meer kulturele uitwisseling tussen die Vlaminge, Nederlanders, Suid-Afrikanners en die Nederlandssprekendes in die voormalige kolonies tot stand te bring. Roots het dan ook ten doel gehad om taalverhoudings te smee tussen Suider-Afrika (dus insluitende Namibië) en die Nederlandstalige wêreld, en om samewerking uit te bou. En nou stem die organiseerders, die deelnemers en die besoekers daarvoor saam: Roots moet 'n vervolgcry in 2010!

Marcel Bas

(meer hierover in de komende Nieuwsbrief)

Ingezonden I

Onze begunstiger de heer Van Bergeijk schreef aan zijn partij het CDA over het Nederlands en de EU-verkiezingen:

"Vorig jaar, op 16 juni, zond ik u per e-post een beschouwing getiteld "De Nederlandse taal in de Europese Unie", waarin ik aandacht vroeg voor de positie van het Nederlands in het Europees Parlement en bij de overige Europese instellingen in Brussel. In uw antwoord d.d. 24 juli '08 las ik dat u het stuk met grote interesse gelezen had en het ging delen met uw collega's op het "Europe-dossier". Ik moest ook niet aarzelen om in de toekomst wederom contact te zoeken op dit thema. Welnu, dat laatste wil ik hierbij doen. Ik lees het blad CDA.nl en – als voorstander van de Europese Unie - ook de "Blik op EUROPA" bijlage daarin, steeds met veel aandacht. In de uitgave die ik eerder dit jaar ontving las ik beschouwingen over het (toen nog concept-) verkiezingsprogramma. Daarin kwamen veel belangrijke onderwerpen aan de orde, maar ik vond niets over handhaving van de Nederlandse taal, en daarmee van onze culturele eigenheid, in Europees verband. Lijsttrekker Wim van de Camp schrijft wel: "Het verkiezingsprogramma "Kracht en ambitie" past als een jas. Europositief waar het kan, en nationalistisch waar het moet." In april presenteerden zich de CDA-kandidaten voor de aanstaande Europese verkiezingen met de onderwerpen die zij van belang vonden. Ook daarbij las ik niets over het groeiende taalprobleem en de handhaving van de positie van het Nederlands tussen de 23 - officieel gelijkberechtigde - werktalen van de EU. Leeft dit thema totaal niet bij de Nederlandse EU-parlementariërs? Laat het hen koud, dat de Nederlandse taal in de praktijk gemarginaliseerd wordt? In het CDA-blad zelf van mei j.l. las ik een in dit verband merkwaardig artikel, getiteld 'Piffend op weg naar Europees burgerschap'. Hierin schrijft redactielid Alle Dijkslag nogal enthousiast over weer een Nederlandse middelbare school die een deel van de lessen geeft in het Engels. Engels wordt hier, zonder zelfs maar een verklaring of toelichting, synoniem geacht met "Europees" en zelfs met "internationaal"! Gemakshalve worden hierbij een paar dingen vergeten:

- In de Europese Unie zijn 23 gelijkberechtigde talen en Engels was daarvan zeker niet de eerste en Groot-Brittannië is ook niet het meest actieve lid.

- Het geven van les in een vreemde taal staat op gespannen voet met de Nederlandse onderwijswetgeving. Er zijn diverse processen over gevoerd en men heeft zich in allerlei bochten moeten wringen om dit bij wijze van proef te mogen doen.

- Herhaaldelijk lezen we in de pers over de erbarmelijk slechte kennis van het Nederlands bij middelbare-schoolverlaters.

- Het land dat het meest garen spint bij dit modieuze gedoe is niet Nederland maar Groot-Brittannië. De 17,4 miljard euro die dat land nu al verdient met de hegemonie van de Engelse taal in de EU kan er alleen maar meer door worden. (Zie mijn eerdere aanhaling van het rapport van professor Fr. Grin).

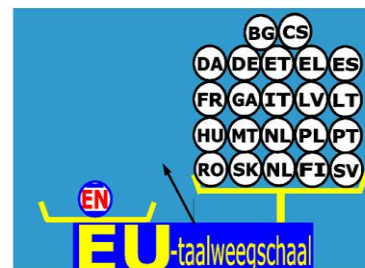
Is het dan niet goed om bovennationaal en met name Europees te leren denken? Ongetwijfeld, maar dat mag niet gaan ten koste van de eigen taal en de eigen cultuur, want dat zou Europa alleen maar armer maken. Daarom zou er eerst een niet-discriminerende oplossing moeten komen voor het taalprobleem. Invoering van de wereldhulptaal Esperanto als brugtaal in de Europese instellingen zou daartoe een goede aanzet vormen en ook de kosten van het vertaalapparaat aanzienlijk verlagen. De Europese Esperanto-Unie, gevestigd te Brussel, die onder leiding staat van de Ierse EU-parlementariër dr. Séan Ó Riain (sean.oriain@dfa.ie), beijvert zich hiervoor. Onderwijzen van deze taal op de middelbare scholen zou dit gemakkelijk maken. Ook hiertoe zijn voldoende mogelijkheden. Het Internationaal Esperanto-Instituut, gevestigd in Den Haag (iesperanto@versatel.nl), kan hierover alle informatie verstrekken." (gamvanbergeijk@orange.nl)

Ingezonden II

Van ons kaderlid Han Maenen ontvingen wij het volgende bericht: "Op enkele Hamburgse basisscholen scholen wordt vanaf de kleuterleeftijd in ALLE VAKKEN, behalve Duits, les in het Engels gegeven. Daar is het misschien ook met 15% begonnen! Daarom het voorstel van het Oost-Brits, oeps, ik bedoel: Europees Platform voor het Nederlands Onderwijs, de Onderwijsraad en Plasterk in de papiervernietiger".

Ingezonden III

Van onze begunstiger de heer Leo de Cooman, Ingelmunster, Vlaanderen die in bijgaand plaatje ook het Europese taalevenwicht op de korrel neemt, ontvingen wij de volgende overweging.

"Onvoorstelbaar met welke lichtzinnige gretigheid sommige "verantwoordelijken" in Nederland hun moedertaal om zeep helpen! Leren zij dan niets uit de problemen in de hoofdstad van hun buurland? Alles onder het mom "Engels, de internationale taal". Juister zou zijn "internationaal spraakgebrek"! Hebben jullie politici dan nooit wetenschappelijke rapporten gelezen over het percentage kinderen met dyslexie in Engelstalige landen? Een nationale taal deugt gewoon niet voor "internationaal" gebruik. Engels is daar zeker niet voor "gemaakt"; Esperanto wel. Jullie zouden beter in tegenoffensief gaan met een goed (hoe zegt men dat in NL: steengoed, keigoed) alternatief in de hand. Een internationale taal is onontbeerlijk, omdat er nu eenmaal veel gereisd en gecorrespondeerd wordt. Welke? Geen nationale.

Gisteren zei een broer van mij nog: "Ieder zijn eigen taal, Esperanto voor allemaal". Hoewel ik al 25 jaar Esperanto gebruik, heb ik dat toch gauw genoteerd. Misschien nuttig in weerwerk: WELK Engels willen de politici op school invoeren?"

Ingezonden IV

Onze begunstiger de heer Wijts uit Alkmaar in het Noord-Hollands Dagblad:

"Jammer dat in de materie betreffende de fusie van de Noord-Hollandse ziekenhuizen weer een onzinnige en overbodige Engelstalige term is toegevoegd: we hebben tegenwoordig een MCA-Gemini GROUP. Een volstrekt misplaatste vorm van interessantdoenerij. De term Groep of Combinatie is waarschijnlijk te Hollands, te burgerlijk. Hiermee degradeert de fusie zich in mijn ogen tot het niveau van een soap. Jammer alleen dat er zo veel geld mee gemoed is, terwijl we een prachtig ziekenhuis hebben.

Aanbevolen: **Neder^{lands}/landsstaal,**

de maandelijkse Nieuwsbrief van de Vlaamse taal-actiegroep. Voor een gratis abonnement: een berichtje naar het adres Bisdomkaai 11, B 9000 Gent of naar secretariaat@vvb.org. In het septembernummer wordt gepleit voor een TOP van de Neerlandofonie, van hooggeplaatsten uit de landen waar het Nederlands of een daaraan verwante taal wordt gesproken. Verder worden maandelijks veel taalzonden van bedrijven en overheden aan de kaak gesteld, met (ook e-)adressen en telefoon erbij. Taalverdediging heeft er een uitwisseling mee.

Tweetaligheid bij het GVB Amsterdam

Op het bezwaarschrift (zie blz. 6) kwam van de gemeente Amsterdam als antwoord dat er een hoorzitting zal worden gehouden waar ik mijn bezwaar kan toelichten, maar dat die niet zal doorgaan als mijn bezwaar bij voorbaat niet ontvankelijk wordt bevonden. Ik heb telefonisch geïnformeerd, maar het antwoord was dat het nog wel enige tijd kon duren. Afwachten dus.

Zeker, bij het huidige vreemdelingenverkeer kan niet worden volstaan met Nederlands alleen. Maar de beoogde tweetaligheid van de stad (Nederlands/Engels), te beginnen bij het GVB, is zwaar overdreven. Trouwens, wat verstaan ze daar eigenlijk onder? In de tram wordt omgeroepen: De Dam, Dam square, Royal Palace / Concertgebouw, Concert Hall / Koningsplein, Flower Market / Leidseplein, Leidse square, Entertainment area. Dan het GVB-kantoor bij het Centraalstation. Boven de ingang staat Tickets & Info. Je moet een nummertje trekken. Op het scherm met het nummer dat aan de beurt is, staat aan welke "desk" je terecht kunt. En kijk eens bij de kaartverkoop op het Centraalstation! Dan schrik je je wezenloos. Service Center, Tickets & Service, Cash & Change, Currency Exchange; bij gesloten loketten: Closed. Op het scherm met de volgnummers: Number, Desk. Op de kaartjesautomaten: Tickets. - Hoezo tweetalig?

Nou ja, er zijn ook wel tweetalige opschriften. Maar Treintickets, Train Tickets? Waarom niet Treinkaartjes? En bij het GVB: Neem uw nummer, Take your number. En buiten staan de openingstijden geheel in het Nederlands. Lichtpuntjes zijn er dus wel, maar te weinig.

Het nummerschermje op het GVB-kantoor is te klein voor een meertalige aanduiding. Maar "desk" vervangen door "loket", daarvoor is genoeg ruimte. Vreemdelingen zullen er heus niet door in verwarring raken. En anders vermeldt men maar aan de loketten, naast het cijfer: Loket, Schalter, Guichet, Desk. Dat Nederlanders (en Duitsers, Fransen enz.) die Engelse opschriften heus wel kunnen lezen doet er niet toe. Met Nederlands bovenaan en met Duits, en eventueel Frans, erbij krijgen de Engelstaligen niet zozeer de indruk dat zij hier taalkundig het alleenrecht hebben. En wij hebben gewoon het recht om in eigen land in de eigen taal te worden benaderd. Folders met inlichtingen voor bezoekers, dat is een punt apart. Die kan men uitgeven in zo veel talen als men wil. Kortom: wel buitenlandse bezoekers taalkundig van dienst zijn, maar ze ook laten merken dat ze hier in Nederland zijn.

Dan hieronder nog een prachtig voorbeeld hoe het ook kan. Gezien op het terras van het Pannenkoekenhuis De Witte Swaen in Broek in Waterland.

T. Hoevers

Laatste nieuws (uit Bild am Sonntag) :

De Liberale Fractievoorzitter en inmiddels vicekanselier in Duitsland - Westerwelle - heeft geweigerd Engels te spreken in een onderhoud dat de BBC met hem had.

Minister Rouvoet

Op 10 augustus heeft de Nederlandse minister van gezinszaken Rouvoet (ChristenUnie) een toespraak gehouden voor een internationaal congres over de betekenis van het gezin, dat gehouden werd in het RAI-congrescentrum te Amsterdam. Hij deed dit in het ENGELS. Nu waren er wel veel Engels-taligen in de zaal (Amerikanen), maar ook vele anderen die geen Engels verstonden. Het gedrag van de minister is dan ook af te keuren, als zijnde onderdanig aan de Engelstalige aanwezigheid. Een congres dat ergens gehouden wordt mag al blij zijn als het wordt vereerd met een toespraak door een lid van de regering en dient dan tevreden te zijn wanneer die toespraak in de landstaal gehouden wordt. In landen als Frankrijk, Duitsland, Italië, Spanje enz. zouden de bewindslieden er niet over piekeren bij zo'n gelegenheid van een vreemde taal gebruik te maken, maar de culturele slapjanussen die Nederland besturen gaan onmiddellijk door de knieën wanneer hen gevraagd wordt Engels te spreken. Een van deze slapjanussen blijkt dus minister Rouvoet te zijn, let wel van de ChristenUnie, die in haar verkiezingsprogramma zo hoog van de toren geblazen heeft dat het Nederlands moet worden beschermd. Rouvoet maakt zich hiermee niet bepaald geloofwaardig. Na de verkiezingen van 2006 maakte hij al een draai van 180 graden wat betreft zijn standpunt over de Europese Grondwet; voor de verkiezing was hij er fel tegen en er nu ineens voor, om maar mee te mogen aanzitten aan de regeringstafel, en erna verloochent hij ook nog het taalstandpunt van zijn partij. Wij kunnen ons voorstellen dat velen die op de CU gestemd hebben, met ons, diep teleurgesteld zijn over het optreden van dit partijkopstuk.

Radionieuws: Engels niet meer vertaald

Van een van onze begunstigers uit Voorburg (prov. Z-Holland) ontvingen we de klacht dat in de nieuwsuitzendingen van de Nederlandse zender Radio 1 fragmenten uit toespraken en verklaringen van vooraanstaande Engelstalige personen worden uitgezonden die niet gevolgd worden door de Nederlandse vertaling. Taalverdediging heeft hierover contact opgenomen met de heer Kosterman van het radionieuws. De heer Kosterman vroeg om voorbeelden. Daarom roepen we onze lezers die ook zulke onvertaalde fragmenten beluisteren op, hiervan bij de redactie van deze Nieuwsbrief melding te maken, onder vermelding van datum, tijdstip en onderwerp.

Nieuwsbrief 2009 nummer 4

Uitgave van de Stichting Taalverdediging voor herstel en behoud van het Nederlands – KvK 17135796
 Postbus 71827(NL) 1008 EA Amsterdam
 e-post: AB.NED@hetnet.nl
 Webstek: www.taalverdediging.nl
 Bestuur: M. R. Bas, Ing. A. Braamkolk,
 drs. M.C. Heitmeier, T. Hoevers
 Banknr.: 741 28 61 te Eindhoven (NL)
 IBAN: NL86INGB0007412861 – BIC: INGBNL2A
 Vlaanderen: Bank KBC Hamont (B)
 nr. 733-0128072-62 ("inzake Taalverdediging")
 Het begunstigersbedrag is vanaf € 12,- per jaar
 met abonnement op de Nieuwsbrief
 De Stichting Taalverdediging is erkend als
 Algemeen Nut Beogende Instelling (ANBI), zodat giften in
 Nederland fiscaal aftrekbaar zijn.

Begunstigers! Controleer bij betalingen a.u.b. of uw naam en adres zijn ingevuld! Krijgt u een acceptgiro terwijl u dit jaar uw bijdrage wel voldaan hebt, dan graag een berichtje. P.m